

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی : برنامه و سرفصل دوس دوره

کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش
(گرایش تعلیم و تربیت اسلامی)

(کمیته برنامه ریزی علوم تربیتی)

گروه علوم انسانی

مصوب یکصد و پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۸/۲/۲۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

(گرایش تعلیم و تربیت اسلامی)

گروه: علوم انسانی

کمیته: برنامه ریزی علوم تربیتی

رشته: تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش (گرایش تعلیم و تربیت اسلامی)

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در یکم دوینجاه و نهمین جلسه مورخ ۱۳۶۸/۲/۲۴ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش توسط کمیته برنامه ریزی علوم تربیتی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است. برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب گرد و مقرر میگردد:

آموزش و پرورش

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه از تاریخ

تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت

فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

و براساس قوانین، تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی

برنامه ریزی میباشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص

تشکیل میشوند و بابت تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران

باشند.

ماده ۲- از تاریخ ۱۳۶۸/۲/۲۴ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش در همدا دانشگاهها و موسسات آموزشی عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزشی عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامه مدرسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش تعلیمی و درسه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود. رای صادره یکم و پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۸/۲/۲۴

تربیت اسلامی
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش تعلیمی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بقصوب رسید.
آموزش و پرورش
۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره یکم و پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۶۸/۲/۲۴ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

مورد تأیید است :
سرپرست گروه علوم انسانی
دکتر محمد فرهادی

دکتر محمد فرهادی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی
رئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسم . . . الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد علوم تربیتی
رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش (گرایش تعلیم و تربیت
اسلامی)

مقدمه

باتوجه به نظام آموزشی جدید منطبق با اهداف دانشگاه اسلامی ضرورت
رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش را در سطح کارشناسی ارشد لازم دانسته و امید
میرود که فارغ التحصیلان این رشته در امر تدوین و پژوهش در زمینه تاریخی اجتماعی
و فلسفی آموزش اهتمام ورزند .

۱- تعریف

دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش دوره ای است که با
موضوع و محتوای برنامه مشخص میگردد . این دوره مجموعه ای از دروس عمومی ،
اصولی و تخصصی و سمینار و پایان نامه ارائه میگردد .

۲- اهداف

- ۱- تربیت متخصصان آموزش مبانی تاریخی اجتماعی و فلسفی تعلیم و تربیت
در سطوح مختلف آموزش و پرورش .
- ۲- تربیت متخصصانی که توانایی تحقیق در بعد اجتماعی تاریخی و فلسفی
تربیت و تعلیم و تربیت اسلامی را دارا باشند .
- ۳- آشنایی با نظریه های تربیتی ، مکاتب فلسفی و شناسایی فلسفه تربیتی
اسلام .

۴- شناخت اصول و مفاهیم اساسی در زمینه برنامه ریزی آموزشی .

۳- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش بصورت ناپیوسته ارائه
میشود در این برنامه فارغ التحصیلان دوره کارشناسی رشته های علوم تربیتی با
سه سال سابقه آموزشی و یا پژوهشی پراز موفقیت در امتحان تخصصی علاوه بر زبان

و دارا بودن شرایط مذکور در آئیننامه کلی کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی به ادامه تحصیل در این دوره میپردازند .

تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش ۳۶ واحد میباشد . طول دوره کارشناسی ارشد حداکثر واحد اقل مجاز تعداد واحدها گه دانشجو میتواند در یک ترم تحصیلی انتخاب نماید . شرایط نیمه وقت بودن و اتمام وقت نبودن دانشجو ، شرایط نمره قبولی در یک درس ، شرط معدل و نیز مشروط شدن دانشجو طبق آئین نامه کلی کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی میباشد در این برنامه یک واحد درسی عبارتست از ۱۷ ساعت درس نظری ، ۳۴ ساعت درس عملی و ۶۸ ساعت کارورزی که برای هر یک ساعت درس نظری ۲ ساعت و برای هر دو ساعت کار عملی ۴ ساعت مطالعه و کار جانبی لازم میباشد .

۴- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش ۳۶ واحد شرح زیر است .

۸ واحد	درس اصلی
۲۱ واحد	درس تخصصی
۳ واحد	سعیینار
۴ واحد	پایان نامه
۳۶ واحد	جمع

۵- سعیینار:-----

- الف: ارائه سعیینار در رشته تخصصی بمدت یک ساعت با منظور کردن یک واحد .
ب: ارائه سعیینار در زمینه پروژه تحقیقاتی در زمان متناسب بمنظور ارزیابی میزان پیشرفت کار دانشجو و دادن رهنمودهای لازم بها و .

۶- پایان نامه:-----

انتخاب موضوع پایان نامه بانظر استاد راهنما و توافق کمیته کارشناسی ارشد گروه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش با توجه به نکات زیر صورت میگیرد .
الف: موضوع یا طرح مورد نظر میباشد تحتی الامکان در جهت شناخت پی

رفع مشکلات حیاتی جامعه باشد .

- ب: روش یاراه حل مورد نظر حتما در سطح جهانی نباشد . یعنی اینکه اطلاعات مورد نظر را نتوان در يك بررسی جامع کتابخانه‌ای پیدا نمود .
- ج: امکان اجرای طرح مورد نظر در زمانی معقول در محل اجرا موجود باشد .
- د: پس از انتخاب استاد راهنما توسط دانشجو، يك کمیته ۳ نفری شامل استاد راهنمای دانشجو و ۲ عضو دیگر به پیشنهاد استاد تحقیق و تصویب کمیته کارشناسی ارشد گروه مدیریت آموزشی تا پایان دوره مشاورت دائم دانشجو رایحه‌مده میگیرند .

تبصه: ره:---

کمیته کارشناسی ارشد گروه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش مرکب از ۳ نفر از ازمدرسین این دوره است که هر دو سال یکبار انتخاب میشود .

هـ: دانشجویان موظف خواهند بود که در طول کار تحقیق خود در پایان هر نیمسال تحصیلی يك گزارش پیشرفت کار برای کمیته ۳ نفری استادان مشاور و رخسود تهیه نمایند و يك نسخه از آن رایحه کمیته کارشناسی ارشد گروه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش ارسال دارند .

و: دانشجویان موظف خواهند بود که يك سمینار يك ساعته در زمینه کار تحقیقاتی خویش جهت ارزیابی میزان پیشرفت کار و گرفتن رهنمودهای لازم در زمینه آن متناسب ارائه نمایند .

ز: نتایج تحقیقاتی بصورت پایان نامه تدوین گردیده و پس از مطالعه توسط استادان مشاور دانشجو در حضور کمیته دفاع از پایان نامه از آن دفاع نماید . سپس این کمیته نظر خود را بصورت قبول یا رد اعلان میدارد (پایان نامه دارای نمره نمیشود) .

کمیته دفاع از پایان نامه مرکب است از استاد راهنما ، دو استاد مشاور و يك نفر استاد مدعو (حتی المقدور خارج از گروه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش دانشگاه مربوطه) به انتخاب کمیته کارشناسی ارشد گروه تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش .

به دانشجویانیکه در اولین دفاع از پایان نامه قبول نشوند فقط یکبار دیگر فرصت داده خواهد شد تا حداکثر پس از ۳ ماه مجدداً به دفاع از پایان نامه خود بپردازد مشروط بر اینکه مدت تحصیل آنها از حداکثر مدت مجاز مصوب شورای عالی برنامه ریزی تجاوز ننماید .

۷- توانایی :

- عهده دار شدن مسولیت تدوین مبانی تاریخی واجتماعی و فلسفی تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش .

- توانایی تحقیق در زمینه تاریخی و فلسفی در زمینه تعلیم و تربیت

اسلامی .

- آماده ساختن دانشجویان برای ادامه تحصیل در سطح بالاتر .

- توانایی تحلیل نظریات تربیتی و استفاده کاربردی فلسفه اسلامی

برای بنیانگذاری اهداف آموزش و پرورش .

- شناخت اصول و مفاهیم اساسی برنامه ریزی آموزشی و مدیریت آموزشی

۸- ضرورت و اهمیت :

ضرورت و اهمیت رشته تاریخ و فلسفه با توجه به اهداف آموزش و پرورش

تعمین میگردد .

دروس اصلی و تخصصی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش تعلیم و تربیت اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیشنیاز یا زمان
			نظری	عملی	
۰۱	نظریات تربیتی مکاتب فلسفی	۳	۵۱	۰۱	
۰۲	منطق قدیم و جدید (۲)	۲	۳۴	۳۴	
۰۳	روشهای تحقیق در علوم تربیتی (پیشرفته)	۳	۵۱	۰۱	
۰۴	سمینار در مسائل تربیتی	۲	۵۱	۰۱	
۰۵	پایان نامه	۴			
۰۶	تعلیم و تربیت اسلامی	۲	۵۱	۰۱	
۰۷	فلسفه تاریخ	۲	۳۴	۳۴	
۰۸	نظریات تربیتی ائمه اطهار	۲	۳۴	۳۴	
۰۹	تربیت در نهج البلاغه	۳	۵۱	۰۱	
۱۰	آموزش و پرورش تطبیقی (پیشرفته)	۳	۵۱	۰۱	
۱۱	برنامه ریزی آموزشی	۳	۵۱	۰۱	
۱۲	سیر آراء تربیتی غرب	۳	۵۱	۰۱	نظریات تربیتی مکاتب فلسفی
۱۳	جامعه شناسی تعلیم و تربیت پیشرفته	۲	۳۴	۳۴	
جمع		۳۶	۳۳۰	۳۳۰	

* در مورد پیشنیاز نظراستاد راهنما شرط اصلی میباشد.

سر فصل دروس اصلی-----
تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش-----

نظریات تربیتی مکاتب فلسفی

کد درس : ۰۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیـ از :

هـ : فلسفه : شناخت نظریات تربیتی فیلسوفان مکاتب مختلف تجزیه و تحلیل

و انتقاد از نظریات فلسفی ارائه نظریه خود .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

مقدمه - تعریف فلسفه و تعلیم و تربیت در رابطه این دو مفهوم .
الف : ایده‌ال‌یسم و تعلیم و تربیت ، رئالیسم و تعلیم و تربیت ، پراگماتیسم

تعلیم و تربیت ، فلسفه تجدید بنای اجتماعی و تعلیم و تربیت ،

اگسیستانسیالیزم و تعلیم و تربیت ، فلسفه تحلیلی و تعلیم و تربیت .

ب : فلسفه مابعدالطبیعه آلمان گرا و تربیت ، فلسفه مابعدالطبیعه

واقع‌گرا و تربیت ، فلسفه مابعدالطبیعه عمل‌گرا و تربیت ،

ج : معرفت‌شناسی آرمان‌گرا و تربیت ، معرفت‌شناسی واقع‌گرا و تربیت ،

معرفت‌شناسی عمل‌گرا و تربیت .

د : ارزشهای آرمان‌گرا و تربیت ، ارزشهای واقع‌گرا و تربیت ، ارزشهای

عمل‌گرا و تربیت .

هـ : نظریات تربیتی معاصر

۱- پایدارگرائی - نقد بر پایدارگرائی

۲- پیشرفت‌گرائی - نقد بر پیشرفت‌گرائی

۳- بنیان‌گرائی

۴- نظریه بازسازی - نقد بر نظریه بازسازی

و : مبارزه طلبی فلسفه وجود

۱- تدریس و یادگیری

ز : منطق و تحلیل - ل

۱- منطق در تدریس

۲- مفهوم در تدریس

۳- مفهوم تسمی اوی

روشهای تحقیق در علوم تربیتی (بیشرفته)

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۰۳۰

نوع واحد : نظری ۳

پیشنیـ از روشهای آماری در علوم تربیتی ، در این درس علاوه بر تمرینات هفتگی حداقل سه نمونه تحقیق تجربی ویا طرح تحقیق باید ارائه شود و از دانشجویان خواسته گردید که طرح تحقیقی بنویسند .
هدف : هدف عمده این ^{دوره} است که همراه تحقیق علمی راه دانشجویان فوق لیسانس و دکتری طوم رفتاری خاصه آموزش و پرورش بیاموزد .
این درسها دربرگرفتن کلیه مطالب و روشهای ضروری تحقیق و تکنیکهای مربوطه دانشجویان را با کل جریان تحقیق از تعیین مسله تحقیق گرفته تا نوشتن رساله آشنا میکند .

سرفصل درس : (۵۱ ساعت)

۱- آموزش و پرورش بمنزله یک علم ، روش علمی در آموزش و پرورش ، کمکهای

که از راه تحقیق به آموزش و پرورش شده است انواع تحقیقات تربیتی

(کاربرد ی ، بنیادی)

۲- مسله تحقیق ، برنامه تحقیق و مطالعه مقدماتی (تعیین رئوس کلی

برنامه تحقیق ، تدوین فرضیه ، ملاحظات روابط انسانی در برنامه

ریزی و اجرای تحقیق) تعیین متغیرها و تعریف عملیاتی آنها .

۳- مطالعه جمالی ادبیات و سوابق مربوطه مسله تحقیق .

۴- ارزیابی انتقادی از تحقیق ، تکنیکهای اندازه گیری و تحلیل آماری .

۵- انتخاب افراد نمونه و تکنیکهای نمونه گیری .

۶- انتخاب و اجرای آزمونهای استاندارد ، تعیین روائی و اعتبار

آزمونها .

۷- انواع مختلف آزمونهای استاندارد .

۸- روشها و ابزارهای تحقیق پرسشنامه ای ، مصاحبه ای ،

- ۹- روشها و ابزارهای تحقیق مشابهی .
- ۱۰- تکنیکهای تحقیق تاریخی .
- ۱۱- طرحهای تجربی و شبه تجربی تحقیق .
- ۱۲- روشزغلی ، مقایسه‌ای و تحلیل آماری اطلاعات مربوطه ، آزمونهای پارامتری و غیرپارامتری .
- ۱۳- روش همبستگی و آمارهای مربوطه ، مطالعه رابطه‌ای و پیش‌بینی ، تفسیر ضرایب همبستگی ، تحلیل عوامل .
- ۱۴- طرحهای تجربی و تکنیکهای تحلیل آماری مربوطه ، طرحهای نیمه‌تجربی ، طرحهای چند عاظمی .
- ۱۵- تحقیق و توسعه در آموزش و پرورش .
- ۱۶- نوشتن گزارش تحقیق (رساله ، پایان‌نامه ، مقاله) .

سر فصل دروس تخصصی
تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش

تعلیم و تربیت اسلام---

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۰۶

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجو به نظام تعلیم و تربیت اسلام است که از صدر تا کنون ، مکتب و تعلیم و تعلم و برنامه و تحقیقات داشته است و اکنون حوزه های علمیه قم و نجف نمودار وجود آن نظام اند ، آشنائی با هدفها و روشها و اصول تربیت بر اساس وحی و قرآن کریم و سنت رسول الله (ص) و ائمه معصومین و نظرات طای اسلام که درس خوانده و تدوین کرده و آثار طبعی پدید آورده اند .

اخذ ارشادات و هدایت از تعالیم عالیها اسلام بطوریکه دانشجو ضمن شرکت در این درس معرفتبه نفس و معرفت خداوند حاصل نماید و به تزکیه نفسانی مبادرت ورزد و خود را در خدمت خدا - پرستان قرار دهد .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

هدفهای تعلیم و تربیت اسلامی - روشهای تعلیم و تربیت اسلامی
- اصول تعلیم و تربیت اسلامی - اخلاق و تربیت - نظام
تعلیم و تربیت اسلامی - فطرت و تربیت - معرفت نفس و تربیت
- منابع فقه و منابع تربیت - ولایت فقیه و تربیت .

فلسفه تاریخ

تعداد واحد : ۲

کد درس : ۰۷

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

فلسفه تاریخ و طم تاریخ تفاوت و اشتراك

تاریخ نویسی گذشتگان ، سنت اگوستین (مدینه ، خدا . . .)
بررسی پاره‌های از کتب تاریخی گذشته در شرق و غرب و توجه به
دیدگاه‌های اجتماعی و فلسفی مورخان مثل تاریخ طبری ،
جامع التواریخ رشیدی ، ناسخ التواریخ سیهر ، تاریخ یعقوبی...
تاریخ در کتب آسمانی و شیوه تاریخ پردازی و داستان سرایی
در آنها .

نحوه توصیف دعوتها و قیامهای انبیا

توجه به تاریخ و پیدایش نگرش تاریخی در مغرب زمین -
هگل ، مارکس ، ویکو ، دیلتای و گروچه و . . . تاریخ نویسان -
جدید : گیبون ، ورنانت ، توینلی . . .

فلسفه تاریخ نزد فیلسوفان جدید بمنزله بخشی از فلسفه -
علم ، مباحث ، روش علم تاریخ ، تفسیر در طم تاریخ ، پیش بینی
در طم تاریخ .

دترمی نیزم تاریخی ، قوانین تاریخی .

فلسفه تاریخ نزد حکیمان مسلمان : ابن خلدون ، طباطبائی -
مطهری ، شهید صدر .

تاریخ در تنزیل - سنتهای تاریخ در قرون - فلسفه تاریخ و جهان سوم
تاریخ مدرن - هگل و مقدمه تاریخ (منبع - چشمه های فلسفی تاریخ -
پتروشیمی و گزینش دکتر حمید رقابی

- آزمایش است " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۲۴۹۰ شماره ۱ " .
 — تفسیر تالونا وجد نا علیها آیاتنا " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه
 ۲۵۷ شماره ۹ " .
- مرگ جاهلیت دانشمندان " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۲۶۸
 شماره ۱ " .
- آیه النفر وجوب طلب معرفت " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه
 ۲۷۴ شماره ۱ و ۲ " .
- مراجعه به امام بعد از فریضه حج " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه
 ۳۱۱ " .
- سرچشمه علم در خاندان نبوت " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه
 ۳۲۸ " .
- معنی فصیحت برای خدا " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۳۴۰
 شماره ۱ " .
- دواصل اجتماعی " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۳۴۸ شماره ۳ و ۴ .
 — مایه جنگ زورگویی " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۳۷۶ " .
- تفسیر قل انما اعظکم بواحد " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۳۷۸
 شماره ۱ " .
- ولایت امام عادل " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۳۹۱ شماره ۹ و ۴ .
 — شکر پدر و مادر بجهت تربیت " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه
 ۴۰۳ شماره ۷۹ " .
- اثر پول و طلا در کیمیای " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۴۱۳
 شماره ۸۹ " .
- عهد است " اصول کافی کمره‌ای جلد ۳ صفحه ۱۱۹۰ ، ۱۱۹۱
 و ۲ " .
- فطرت خلق بر توحید " اصول کافی کمره‌ای جلد ۲ صفحه ۲۲ تا ۲۳ " .

تربیت در نهج البلاغه

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۰۹

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

تفسیر خطبه های همام ، منافقین و چند خطبه دیگر .

آموزش و پرورش تطبیقی (بیشرفته)

کد درس: ۱۰

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیـا: ز:

هـ-----د: ۱- آشنائی با نظامهای تربیتی در سایر کشورهای جهان با توجه به تفاوتهای موجود در کلیه شئون زندگی مردم آن کشورها و در نتیجه آشنائی با وضع سیاسی، مذهبی، اجتماعی، اقتصادی آنها و مقایسه هر یک از این عوامل با دید نقادانه جهت بهره‌گیری از روشهای تربیتی که متناسب با زمینه‌های فکری، سنتی، اجتماعی و اقتصادی مایا شد.

۲- اندوختن تجربه در مورد هر نوع تحقیقات تطبیقی بوسیله دانشجویان با آشنائی با این فن و آزره انجام تحقیقات مقایسه‌ای.

سرفصل دروس (۵ ساعت)

- ۱- مقدمه درباره چگونگی مقایسه (شامل مقایسه از نظر قرآن).
- ۲- تعاریف آموزش و پرورش تطبیقی.
- ۳- موضوع آموزش و پرورش تطبیقی شامل: حیطه و قلمرو این دانش.
- ۴- هدف آموزش و پرورش تطبیقی.
- ۵- اهمیت و ضرورت آموزش و پرورش تطبیقی.
- ۶- تاریخچه آموزش و پرورش تطبیقی شامل: سیر تحولات این دانش.
- ۷- روشهای تحقیق در آموزش و پرورش تطبیقی.
- ۸- مقایسه نظامهای تربیتی هند کشور در بلوک شرق و غرب با توجه به محتوای بند ۳.
- ۹- مقایسه نظامهای تربیتی موجود با نظام طلبگی

- ۱- مقایسه نظامهای تربیتی سنتی در کشورهای: چین باستان، هند باستان، ایران باستان، مصر باستان، یونان و روم باستان.
- ۱۱- مقایسه نظامهای تربیتی نزد مذاهب: یهود، زرتشت، مسیح و اسلام شامل نظر صاحب نظران تربیتی آنها درباره آموزش و پرورش.
- ۱۲- نتیجه گیری شامل تحلیل و مقایسه هر بخش از موضوعات بررسی.
- تذکره: دانشجوی در این سطح و مخصوصا برای این رشته‌ها باید حداقل بایک زبان خارجی آشنائی لازم را داشته باشد زیرا اول اصطلاحات معمول و به زبان خارجی است که باید مورد دقت قرار گیرد. ثانيا منابع مطالعه و تحقیق که اکثرا توسط یونسکو تهیه میشود به زبان خارجی است.

برنامه ریزی آموزشی-----

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۱۱

نوع واحد : نظری

پیشنیـــــاز : مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درس .

هـــــدف : آشنا ساختن دانشجویان با مسائل و اصول برنامه ریزی

آموزشی و چگونگی کاربرد این اصول در تهیه و تدوین برنامه

های آموزشی .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

این درس اصولی از برنامه ریزی را بطور کلی در سطوح مختلف

نظامهای آموزشی بررسی نموده و با توجه به دیدگاه توحیدی آموزش و پرورش

رابعنوان سیستمی از جامعه اسلامی در نظر گرفته و چگونگی انتخاب هدفها ،

محتوی و روشهای برنامه های آموزشی را در رابطه با ارزشهای جامعه ، نیازهای

فردی و اجتماعی و ماهیت موضوعها و مطالب درسی بررسی مینماید .

بخش اول شامل : (۱- تعریف برنامه و برنامه ریزی بطور کلی .

- برنامه ریزی از دیدگاه اسلام .

- هدفهای برنامه ریزی بطور کلی .

- انواع برنامه ریزی :

الف : از نظر مدت عمل .

ب : از نظر حوزه عمل .

ج : از نظر شیوه عمل .

بخش دوم شامل : تعریف آموزش و پرورش از دیدگاههای مختلف و از دید

گاه اسلام .

- تعریف سیستم یا نظام .

- انواع سیستمها و ارائه نمونههایی از یک سیستم

آموزشی به عنوان مثال از سیستمهای بان .

- سطوح سیستمها .

- روش سیستمی و مقایسه آن با دیدگاه توحیدی .
- مشخصات اصلی یک سیستم آموزشی .
- چگونه بهبود کارایی و افزایش قدرت تولید یک نظام آموزشی .

بخش سوم شامل: تعریف برنامه ریزی آموزشی

- انواع برنامه ریزی آموزشی شامل :

- الف: برنامه ریزی درسی .
- ب: طرح ریزی آموزشی .
- ج: برنامه ریزی نیروی انسانی .
- د: برنامه ریزی آموزش، پرورش.
- تاریخچه برنامه ریزی آموزش و پرورش (در جهان و در ایران) .
- بخش چهارم شامل: - اصول برنامه ریزی آموزش و پرورش شامل :

الف: اصول مقدماتی .

ب: اصول عمومی .

ج: اصول متمم - م .

- مبانی تهیه و تنظیم برنامه آموزشی شامل :

الف: تصمیم گیری در برنامه ریزی آموزش و

پرورش .

ب: تعیین هدفها و تقسیم بندی آنها

به سطوح مختلف .

- تعیین حوزه امکانات منابع و موانع .

- تعیین اولویتها و راهبردها (خط مشی ها -

و تدابیر) .

بخش پنجم شامل: روشهای برنامه ریزی آموزشی شامل :

الف: روش تقاضای اجتماعی (S. D. A.)

ب: روش نیروی انسانی مورد نیاز (M. R. A.)

ج: روش نرخ بازده (R. A. A.)

بخش ششم شامل: مدل‌های برنامه ریزی آموزش و پرورش:

الف: مدل‌های مربوط به دینا مسیم داخل

سیستمهای آموزش.

ب: مدل‌های مربوط به همبستگی نظام

آموزش با نظامهای اقتصادی واجتماعی.

سیرآراء تربیتی غرب

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۱۶

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

شرح کامل این درس متعاقبا " ارسال خواهد شد •

اندیشه های تربیتی یونان - آرمانهای تربیتی دررسانس - کومپسیوس ، لاک ، روسو ، یستالوزی ، هریارت ، فریل ، تولستوی و تربیت روسی آرمانهای تربیت امریکائی

منابع : ۱- تاریخ فلسفه تربیتی قسمت اول و دوم تالیف فردریک مایر ، ترجمه علی اصغرفیاض

۲- مریان بزرگ ترجمه دکترشکوهی

جامعه‌شناسی تعلیم و تربیت (پیشرفته)

تعداد واحد : ۲

کد درس : ۱۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد با مسائل برنامه

ریزی آموزشی در ارتباط با مسائل اصلی جامعه .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بخش اول : (۱- تعریف، موضوع هدف جامعه‌شناسی پرورشی

۲- زمینه کار جامعه‌شناسی آموزش و پرورش در

سطح برنامه ریزی های درازمدت .

۳- برنامه ریزی آموزش و پرورش و مشکلات آن در

ایران .

بخش دوم : اثرات محیط اجتماعی در همگانی ساختن آموزش

و پرورش .

۱- تاثیر نابرابریهای طبیعی و جسمانی .

۲- محیط اجتماعی و نابرابریهای فکری .

۳- تاثیر محیط اجتماعی بر پیشرفت تحصیلی و

راهنمایی ، محل اقامت ، محیط اجتماعی خانواده .

۴- رابطه موفقیت تحصیلی و محیط اجتماعی .

۵- بررسی نابرابریهای اجتماعی تحصیلی در سطح

بین المللی .

۶- نوع وسطوح تحصیلات در کشورهای مختلف .

۷- تفاوتهای منطقه‌ای در توسعه آموزش و پرورش و

ضرائب تحصیلی .

۸- راهنمایی تحصیلی و راهنمایی شغلی .

بخش سوم : آموزش و پرورش و تحرك اجتماعى

- ۱- تعريف تحرك اجتماعى و انواع آن (عوامل موثر در تحرك اجتماعى).
 - ۲- مفهوم جامعه شناسى تحرك اجتماعى و مطالعات انجام شده .
 - ۳- مجارى تحرك اجتماعى بنابر سوركى - و عوامل - ل اجتماعى موثر .
 - ۴- تاثير اساسى آموزش و پرورش در تحريك اجتماعى .
 - ۵- نظام هاى آموزشى - شانس ادامه تحصيلا ت و تحرك اجتماعى .
 - ۶- نتايج مهم تحرك اجتماعى .
- بخش چهارم : آموزش و پرورش سواد و حرفه و ساير طرح هاى جديد - طرح جديد سواد آموزى (نهضت سواد آموزى ، طرح كاد).

منابع درسی
دوره کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه
آموزش و پرورش

منظریات تربیتی مکاتب فلسفی

منابع اصلی

- فلسفه تعلیم و تربیت، دکتر علی شریعتمداری .
- آشنائی با فلسفه آموزش و پرورش، نوشته جرج ف. نلر ترجمه فریدون بازرگان .
- اصول تعلیم و تربیت تألیف دکتر علی شریعتمداری
- منطق قدیم و جدید (۲)

منابع اصلی

روشهای تحقیق در علوم تربیتی

منابع اصلی :

- روش تحقیق در علوم تربیتی تألیف برگ و گال ترجمه : دکتر قربانعلی سلیمی .

منابع خارجی :

- Educational Research By Borg and Gall.
- Introduction to Research in Education by Donald Ary/ Lncy Choster Jacobs/ asghar Razavieh.

منابع فروعی :

- روش تحقیق در علوم انسانی با تأکید بر تعلیم و تربیت تألیف دکتر عزتالله نادری و ویدا نراقی .
- روش تحقیق در علوم اجتماعی تألیف دکتر بهروز نبوی .
- تحقیق پیمایشی ترجمه دکتر جمال عابدی .

تعلیم و تربیت اسلامی

منابع اصلی :

- تعلیم و تربیت اسلامی تألیف دکتر علی شریعتمداری
- جزوه‌های تربیت و روشهای تربیت دکتر همکاری حوزه و دانشگاه .

- فطرت شهید مطهری .
- تربیت از دیدگاه اسلام (دکتر پنجم) .
- معرفت نفس آقای حسن زاده آملی .
- شرف الدین از محمد رضا حکیمی .
- روش تربیتی در اسلام محمد قطب .
- فلسفه تاریخ :

منابع اصلی

- از منابع نامبرده شده در فهرست مطالب استفاده شود .
- نظریات تربیتی ائمه اطهار :

منابع اصلی

- از منابع نامبرده شده در فهرست مطالب استفاده شود .
- آموزش و پرورش تطبیقی :

منابع اصلی

- Ather Shcools and Ours, 1966. E.J.King.
- Comparative Education, 1974. K.V. Malinson.

- مقایسه روشها و مسائل تعلیم و تربیت، دکتر بهاری، مباحث .
- جزوه آموزش و پرورش تطبیقی، دکتر الماسی و گروه علوم تربیتی .
- آموزش و پرورش تطبیقی، دکتر پور مقدس .
- فلسفه تعلیم و تربیت (معرفتی نظام طلبگی) دکتر شریعتی .
- منابع فرعی
- Comparative Education. 1965, N. Hans.
- تاریخ تحول آموزش و پرورش تطبیقی (جزوه) دکتر آقا زاده .
- سواد آموزی در کشورهاییکه انقلاب کرده اند دانشگاه تربیت معلم .
- آموزش فنی و حرفه‌ای - مقایسه نظامهای آموزشی . (کتاب) - ور
- جهان، ترجمه دکتر علی محمد الماسی .
- تذکر: در مورد بند ۱۰ و ۱۱ فهرست مطالب از کتب تاریخ ادیان و پیا
- تاریخ آموزش و پرورش میتوان استفاده کرد. مثلا: تاریخ تمدن و پیا
- درانت بخش دوم و پیا تاریخ ادیان - علی اصغر حکمت .

برنامه ریزی آموزشی :

منابع اصلی

- پلوی کبی " برنامه ریزی آموزشی " سمینار شماره ۲۳ گروه علوم تربیتی دفتر همکاری حوزه و دانشگاه .
- کتاب " برنامه ریزی آموزشی چیست ؟ " تألیف فیلیپ کومیز ترجمه برهان منش .
- کتاب " مبانی برنامه ریزی آموزشی " تألیف یحیی فیوضات .
- کتاب " مدیریت و سازمان دهن سیستمها " تألیف دکتر جاسسی .
- کتاب " توحید و تفکر سیستماتیک " تألیف شیرزاد .
- کتاب " نقش برنامه ریزی در طرح و ساختن آینده " تألیف شیرزاد .

منابع فرعی

- پلوی کبی تجزیه و تحلیل هزینه و سود مندی در برنامه ریزی آموزشی " تألیف مورین وود هال ، تالار جمه امین فر .
- کتاب " جنبه های کیفی برنامه ریزی آموزشی " تألیف بی بی ترجمه هفتا حسی پور .
- پلوی کبی " هدف تعلیم و تربیت " سمینار شماره ۳ و ۴ گروه علوم تربیتی دفتر همکاری حوزه و دانشگاه .
- کتاب " سیستم توحیدی " تألیف محمد علی کامروا .
- کتاب " برنامه ریزی آموزشی " تألیف و در واقع ترجمه برویژ نیازی .
- منابع به زبان انگلیسی فراوانند که چنانکه لازم باشد بعداً معرفی خواهند شد .

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ، آموزش عالی

بشماره

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویمان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی دو سه تری ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در جدول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجو، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشند، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سپاهانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سپاهارا قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
 - ج: گذراندن دروس سپاهانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپایسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمایید به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

سید محمد کاظم نائینی

مدیر ای عالی برنامه ریزی

تاریخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۴

شماره ۷۲/۲۶۴۹

پیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضرور و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

- ۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
- ۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)
- ۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد
- ۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختتامی به پایان نامه دارد).
- ۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد
- ۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می تواند اختتامی به رساله داشته باشد).

در این صورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذی ربط است.

رای شماره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به درگاه اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا شامی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹